

Z mnoha knih a studií, které byly napsány o díle Vladimira Nabokova, se málokterá zabývá jakýmkoli srovnáním dvou z jeho děl, *Lolity* a *Smichu ve tmě*. Jde o romány, které vznikly ve velmi odlišném prostředí - v dvou různých etapách Nabokovova života.

Roman *Smich ve tmě* byl vydán v roce 1933 rusky pod názvem *Kamera Obskura* pod pseudonymem Sirin. Později nebyl Nabokov spokojen s jeho překladem do angličtiny a sám ho v roce 1938 přeložil pod názvem *Laughter in the Dark*. Naproti tomu *Lolita* již byla napsána přímo anglicky a po určitých problémech s vydavateli byla publikována v roce 1955.

Jde o dva romány zdanlivě velmi odlišné, *Smich ve tmě* je kratší, komornější. Je kritiky opomíjen jako jeden z Nabokovových slabších románů. Nicméně dle mého názoru nabízí velký prostor pro srovnání právě s o mnoho uznávanější a dokonalejší *Lolitou*.

Srovnání se nabízí především v ústředním mileneckém trojúhelníku obou příběhů: *Lolita-Humbert-Quilty* a *Margot-Albinus-Rex*. Můžeme ale porovnat také motivy slepoty, posedlosti, svobody a smrti a v neposlední řadě také osudu. *Lolita* navíc nabízí několik zajímavých rovin vyprávěčského stylu.